

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

„Kmečki stan, srečen stan!“

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—, 1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—, 1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insertate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem poslopju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpsolati.

Štev. 8.

V Ptuj v nedeljo dne 19. aprila 1903.

IV. letnik.

Hujskarija, laž in zopet laž.

Podli duh, poln klerikalne hujskarije, poln laži in zopet laži izvira iz naših spodnještajerskih „hiš miru“, „hiš sprave“, „hiš ljubezni“, namreč iz nekaterih farovžev. Iz vseh ne! To zadnje nam bode vsak priznal, saj je mnogo duhovnikov, kateri v svojem blagem srcu bolj ljubijo naše kmečko ljudstvo, kakor svoj — žep.

Omenjeni podli duh klerikalne hujskarije vre na dan iz prižnic (kancelnov), iz spovednic iz dohtarskih pisarn (kanclij), a v predalih klerikalnih lističov naše lepe spodnještajerske dežele ponuja se ljudvo kot verska resnica.

„Vstanite stariši, vstanite slovenski kmetje, vstanite slovenski fantje, vstanite slovenske dekleta ne spavajte sedaj, kajti sedaj je čas priprave!“ Tako in enako kliče mariborčki listič „fihpos“! Ali ni to gorostasna bedarija? Kmetje, fantje, dekleta, ali zares spite? Ne, ne, odprle so se Vam gotovo že oči, sprevideli ste gotovo že vsi, da so vse te besede sama hujskarija, da so namenjene spraviti Vas v sovražstvo z drugimi! To sovražstvo se bode potem iskoriščalo, toda ne Vam v prid, temveč v prid podlih teh hujskačev.

„Fihpos“ piše:

„Če pa kmet kaj kupuje v mestu, naj gleda, da mestjan predrago ne prodaja, da ne goljufa kmeta. Naš klic je: Kmetje pozor, kadar kupčujete z mestjani!“

Velikanska podlost, bedasta hujskarija klerikalnega mišljenja!

Kdor kaj kupuje, ta sam vidi, kaj kupi, goljufal se ga, do sedaj ni nihče. Radi tega pa Vam hočemo

tukaj zapisati mi naš klic! Kmetje, pazite, kadar bode šli kupovat v klerikalna konzumna društva, kmetje, pazite, kadar bode šli plačat pogrebov, krstov, in porok v farovž, kmetje, pazite kadar bode šli v pisarne (kanclije) Vaših takozvanih voditeljev, Vaših dohtarjev!

Zaplenjeno!

Kmetje, le spustite se v kako pravdo, le tožite en ovega, potem pa idita oba tožitelj in toženi v mestu v pisarne (kanclije) Vajinih navdušenih slovenskih zastopnikov, in videla bodeta, kako Vama je zares „pomagano“, seveda na — „slovensko“-narodni podlagi!

Tukaj je treba vstati, tukaj se ne sme dremati, teh — pija v k se otresite kmetje, potem bode ostal marsikateri težko zaslužen groš v Vaših rokah!

„Ne, mi ne pravimo, da naj kmet ne prodaja svojih pridelkov mestjanu, mi pravimo naj jih tako drago prodaja, da bo mestjan sivo gledal!“

Tako zopet piše „Fihpos!“ Glej ga no, kako lepo je označil klerikalček celo klerikalno geslo! Drug družemu moramo toraj po njegovi želji tako račune „zasoliti“, da se bodemo sivo gledali!

Zaplenjeno!

Po zaplembi druga izdaja!

Zaplenjeno!

No, kako sivo pa bo gledal naš spódnještajerski kmet, ako bo mu mestjan na enkrat rekel: „Ne dragi kmet, ne, jaz sem Nmec, ti si pa Slovenec, radi tega ti bodem jaz prodal svoje blago tako drago, kakor mi svetuje to klerikalni listič! Le gleda sivo kmet, tvojih volov, tvojega žita, tvojega vina, tvojega hmela, vseh tvojih pridelkov ne maram, prodaj jih farovžem, prodaj jih Tvojim nenasitljivim „voditeljem“ Tvojim dohtarjem!“

Tako bi moral govoriti mestjan, ako bi ravnal po želji gospodov v dolgih črnih suknjah, po želji dohtarjev. Hasek od tega imeli bi — farovži in dohtarji. A kmet? Toda kaj je mar tej druhali za kmeta? Samo toliko se brigajo za njega, da jim popolnoma ne propade, da ne zabrede v popolen pogin, ker bi potem prinehalo za njih pridno in delavno — živinče, rodovitna krava, katere ne bi morali več za sebe porabljeni in molzti.

Poglejte toraj kmetje, kdor hujska. Hujskarija brez konca in kraja je na klerikalni strani, nikdar pa ne na strani naprednjakov, naj si bodejo ti Nemci ali Slovenci.

In laž, hinavstvo, zavijanje, podlo obrekovanje?

Kmet, pri nas jih ne najdeš teh nesramnosti, pač pa neki drugje!

„Štajerc“ pred sodiščem“, tako se glasi umazani članek, umazanega mariborskega glasila, v katerem razpravlja „Fihpos“ neko obravnavo med ptujskim županom gospodom Ornikom in pa bivšim urednikom „Štajerca“, Kalhbergom. Gospod župan toži namreč omenjenega gospoda radi razžaljenja časti. To razžaljenje časti je gospod Kalhberg učinil več kakor leto dni pozneje, ko je zapustil naše uredništvo! Kje je toraj „Štajerc“ pred sodiščem? Laž, in zopet

Kmet in sreča.

Času primerna pravljica.

(Konec).

3.

Menih jo je s Srečo urno pobrisal v mesto. V farovž se ni več vrnil, ker se je najbrž bal, da bi župnik ne pustil odpeljati te čudne deklice iz svoje fare.

Ko je prišla Sreča v kloster misijonarjev, se je tudi tam vse na boljše spremenilo. Ljudstvo je začelo vreti iz vseh koncev in krajev v majhno samostansko cerkev, in menihi so imeli kmalu toliko opravka, da jim ni bilo treba več «misijonariti» in beračiti. Kloster je postal imenitna božja pot in mnogoštevilni romarji so raznašali razne izmišljene čudeže, ki so se bojda dogajali. Tako govoričenje je ljudi še bolj vzpodbujalo k romanju, vsled česar je rastlo bogatstvo menihov neizrečeno hitro. Stare device so na smrtnih posteljah zapuščale svoje premoženje samostanu, razni veliki grešniki, kakor goljufi, oderuhi in razuzdanci so darovali menihom velike svote denarja, da bi stem potolažili nemirno vest, da, pripetilo se je celo, da so stariši oškodovali lastne otroke. Mnogo so tudi dobili za svete maše in za razne dobre namene. Zato se ne

laž, kakor si jo pač samo lahko izmisli klerikalno neumno, trepasto mariborsko glasilo vseh farških podrepnikov!

Zopet piše „Fihpos“:

„Iz Ptujaja prihaja vest, da se „Štajerc“ oču grozno slabogodi. Naročniki mu kar trumoma odpadajo. Tako je prav. Lenaprej!“

To je laž, in zopet laž, grozovita podlost in nastopanje proti naprednemu listu, katero ničesar drugega zega ne zasluži, kakor naše zaničevanje!

Nasprotno pa Vam mi povemo, da nekomu drugemu zemu odpadajo trumoma naročniki in to je „Gospodar“ in „Naš Dom“ v Mariboru. Že davno bi bila za spala, ako njiju nebi naročevali, ne kmetje, temveč župniki, kaplani, farške kuharice in farške — čiste device. To pa ni laž, to je resnica, katero mora vsakdo od Vas dragi nam kmetje potrditi.

Toraj pa kmetje, le vstanite, a vstanite pa v drugem pomenu, kakor Vam to želi mariborsko „Fihpos“, vstanite k naprednjaštvu, otresite se Vaših pijavk, vseh Vaših takozvanih narodnih voditeljev, vseh Vaših dohtarjev, vseh Vaših — slabih duhovnikov. Mariborsko glasilo pa vržite v peč, saj je polna same hujskarije, polno same laži, Vam v gotovi neizogiben pogin, ako se ga ne branite. Naročujte ravno tako pridno, kakor do sedaj naš list in klerikalni spodnještajerski zmaj bode kmalu — poginil.

Kmet in meščan.

(Dopis kmeta iz celjske okolice).

„Dragi nam „Štajerc“! Čital sem zadnjič tvoj članek, tičoč se kmetov in meščanov. Ne zameri, da ti danes tu le podam moje mnenje o tej stvari. Jaz sem priprost kmet in še pred kratkim nisem vedel kaj je klerikalstvo, kaj naprednjaštvo. Tičal sem kakor moj oče, večinoma v farovžu, bil tje tudi večkrat povabljen, sicer ne zastoj, ker marsikatera svinjsko pleče, marsikatera steklenica dobrega mojega

smemo čuditi, da so imeli za drobiž pripravljene lesene skafje za srebro in zlato velike sklede, a za bankovce lično železno škrinjo. V kratkem času so kupili več posestev, sezidali prelepo cerkev in postavili velikanski samostan. Patra Fidelija ki je pripeljal Srečo, pa so izvolili hvaležni patri za svojega predstojnika.

Pri našem kmetiču je bilo ravno nasprotno. Lisica mu je pobrala polovico kokoši, svinjska kuga je pokončala skoro vse svinje in na zadnje mu je še krava hudo zbolela in izvrgla. To mu je hudo delo, pa tolažil se je še z prelepim žitom, sadjem in grozdom. Čakal je tudi na veliko plačilo, katero mu je menih obljubil. A hudo se je motil: ko je pšenica dozorela, prihrumela je strašna nevihta s točo in potolkli njegov zadnji up.

Na vrata njegove hišice je trkalo zdaj siromaštvo, v sobi ga je vedno zbadala žena, na cesti pa so ga srečevali škodoželjni obrazi sosedov. Kaj je storiti? Oblekel se je čedno in se podal v samostan. Po velikem trudu je vendar sme pred opata, očeta Fidelija. Bridko mu je tožil svoje nesreče in ga za pet Kristusovih ran prosil, naj mu vrne Srečo, ker samostan je itak ne potrebuje več. Menih seveda ni hotel o tem ničesar vedeti, izgovarjaje se, da mu je sam srečo daroval, in kar človek enkrat daruje, do tega nima nobene pra-

starega vina je romala tje. Ne da bi to komu oponašal, toda naj bode resnici na ljubo povedano tudi to.

V farovžu so se mi priporočali razni listi in jaz sem jih sprejel, pozneje naročil. V njih sem čital tudi o „Štajercu“. Tedaj si mislim, ako bi bil ta list za nič, ga gotovo nebi drugi tolikokrat imenovali. Ker sem se župnika bal, naročil sem si ga pod drugim imenom in ga sedaj redno dobivam. Sicer berem še tri druge liste, a najbolj mi ugajaš, da ti odkritosrčno povem, ravno ti, dragi „Štajerc“. Že ta misel na Spodnjem Štajerskem odpreti predale naprednega lista je bila jako pametna. Toraj pri čitanju vseh teh klerikalnih časopisov sem sprevidel, kaj hočejo z nami kmetje. In ravno njih najnovejše početje, hujskanje kmeta proti mestjanom, je zopet čin njihovih zaslepljenih želj. Priznam, da sem Slovenec, da obiskujem tudi slovenske čitalnice in druga slovenska podjetja, a vendar sem dovolj treznega mišljenja, da je preganjanje med narodi popolnoma neumna stvar. Raditega moram že prvič obsojati ščuvanje kmeta proti mestjanu, češ ti kmet si Slovenec, drugi je Nmec. To ščuvanje prirejajo samo klerikalci, da bi spravili vodo samo na svoj mlin. In to delajo ti gospodje, ker hočejo z enim udarcem tako rekoč trojno doseči. Škodovati hočejo trgovcu, naj si bode ta Nmec ali Slovenec, škodovati hočejo nam kmetom, ker nas hočejo spraviti pod svojo komando in tretjič hočejo koristiti sebi in svojemu žepu. Ravno radi tega so nas „osrečili“ s svojimi konzumi. In glej, konzume so tudi tam ustanovili, kjer so s tem škodovati hoteli trgovcem, kateri so bili iste narodnosti kakor smo mi, namreč Slovenci. Ustanovili so jih samo, da dobivajo sami za sebe svoj dobiček, da si pomnožijo s takimi podjetji število svojih podvrženec. In kmetje so jim verjeli, ker so bili nespametni! Kedaj pa je dobil še kateri kmet, rečimo samo le en krajcar od konzuma kot dobiček nazaj. Obljubljuje se nam vedno in vedno, a niti fige ne dobimo. Priznati moram, da tu in tam trgovci s časom nekaj zaslužijo

vice več. Zdaj je kmet s solznimi očmi prosil, naj mu Srečo za kratek čas posodi. Misijonar je ostal trd in je v enomer godel, da nikomur ni treba darovanih stvari vrniti ali posoditi. Ko je obupani kmet spoznal, da ne dobi Sreče na nobeden način, pokleknil je pred meniha in ga s povzdignjenimi rokami prosil, naj mu vsaj da majhen del od denarja, katerega je Sreča takorekoč v kloster privlekla. Zopet se je pobožni mož izgovarjal, rekoč: «Kogar Bog ljubi, tega tudi tepe. Zato pa le lepo potrpite, ker na onem svetu vas gotovo čaka največje plačilo!»

Kmetu se je kar stemnilo pred očmi. Zato je voljno odšel, ko ga je menih potisnil skozi vrata. Zunaj je zopet prišel k sebi, a misliti ni mogel ničesar, ampak celo pot je gonil besede: «Kako je neki le to, da nas nekateri duhovniki zmiraj odvrtaajo od posvetnega blaga in zmiraj tolažijo s plačilom v nebesih, sami pa grabijo premoženje skupaj, kakor da bi morali večno živeti?»

4.

Doma je kmet hitro spoznal, kaj mu je storiti. Začel je pridno delati in slo bi bilo za silo, ako bi ga ne bila pekla vest.

in si pripravijo in prav je tako, saj morajo zato od ranega jutra do poznega večera, kakor mi kmetje delati. A kje pa je več debelih trebušov, kakor po farovžih? Ti gospodje jih nosijo med nami in sicer zato, ker vsak dan od 24 ur najmanj 22 brez dela živijo, seveda premišljevaše naše kmečke — grehe. Dohtarji si polnijo kase, glej kmetič, le reči kakemu takemu dohtarju na ulici „Dobro jutro“, in se pogovori malo ž njim. Drugi teden dobiš gotovo tožbo za „posvetovanje“ moraš plačati lepo svoto težko za služenih kronic.

Ako pogledamo malo dalje, moramo trezno misleč priznati, da nam slovenskim kmetom ni mogoče postaviti se na lastne svoje gospodarske noge, ker mi imamo tudi svoje potrebe. Mi moramo podpirati mestjane, mestjani pa nas. To se je tudi že več sto let zgodilo, in dobro je bilo tako. A zdaj pa hočejo klerikalci, da bi to vez raztrgali, da bi sprejeli vezi, katere nas bodejo vezale ž njimi. Ali je kdo tako neumen, da bode verjel, da to ti gospodeki hočejo nam kmetom na ljubo? Klerikalci kličejo! „Ne kupuj od tvojega nemškega soseda, ker je Nmec!“ A ni jim za narodnost, ne kmetje, sobratje verjamite mi, jim je samo za klerikalstvo! Dokaz za to je jako lahek! Kipi, podobe, zastave (bandere) monštrance, vse, vse, kar imamo v naših cirkvah, kupujejo naši duhovniki večinoma na Tirolskem. Na Tirolskem ni niti enega Slovenca, pač pa so skoraj brez izjeme vsi obrtniki, umetniki, zlatarji i. t. d. — klerikalci! Vidiš jih no, te nesramneže, ne, njim ni za narodnost, njim je za klerikalstvo. Nas pa šuntajo proti trgovcem druge narodnosti v naših trgih in mestih, ker ti nočejo peslati po njihovi godbi (muziki)!

Neki prijatelj od mene je imel več pišancev na prodaj. Misli si torej, ne bodem jih nesel v mesto, ker gospod župnik tudi kaj radi obračajo picke po okrožniku. Za to se je napotil v farovž, da bi jih tam prodal. Kuharca mu jih je tako prav vesela odvzela rekoč: „Vsedite, da pokličem gospoda!“ Poklicala je gospoda in ta je rekel: „Hm, hm, lepe piške

Nekega dne je prišel v njegovo koč beraški menih. Videti veliko revšino, ni prosil za ničesar, temveč le omiloval in tolažil ga je. Kmetu je menihova dobrosrčnost dobro delala in hitro je postal zaupljiv. Jel je vzdihovati in praviti, da si je ubostva sam kriv. Menih je postal radoveden in ga je napeljal, da mu je povedal celo povest o Sreči in trdosrčnem patru Fideliju.

Menih je prav pazljivo poslušal, se praskal za ušesi in potem neusmiljeno udrihal po bogatem samostanu, češ da Fidelius in njegovi bratje ljudi le farbajo, da si stem zberejo velikansko bogastvo. Po dolgem govoričenju sta bila oba te misli, da bi bilo najbolj pametno in pravično, če bi bogatim samostancem Srečo odpeljala. Pa kako priti do nje? Dalje časa sta premišljevala, dokler si ni izmislil menih nekaj primernega. Rekel je veselo: «Jo že imam! Jaz se bodem preoblekel za imenitnega opata iz tuje dežele, vi pa vzamete mojo kuto (suknjo) in bodete moj služabnik. Potem greva v samostan na obisk. Jaz se podam k opatu Fideliju, a vi morate za moj denar nakupiti veliko likerja (sladkega žganja) ter ga ponujati vsem bratom. Ko postanejo dobre volje, jih začnite izpraševati, kje imajo Srečo skfite. Kadar bodejo pa močno pijani, tedaj poiščite Srečo in jo odpeljite!»

to, grozno lepe, hm, pa bom bral dve meši za nje!“ In kmetič je šel brez pišancev, brez grošev zopet domov. Mestjan bi jih bil plačal! Poskusi dragi mi sobrat in trpin peljati kakemu dohtarju za kako pravdo tvoje pridelke! Bodeš videl, kako te bo nagnal rekoč: „Le plačaj, z denarjem plačaj, drugače pa bode pel boben!“

In to se godi povsod! Kmetje, sobratje, ne verjete tem volkovom v ovčji obliki in vsem njihovim hujskarijam, saj lahko sami razsodite, da mislijo povsod le na svoj nikdar siti želodec, na svoje globoke vedno prazne žepe!

Ljubi „Štajerc“, priobči to, ako se ti vidi, hvaležen ti bodem jaz, hvaležni pa tudi vsi moji sobratje, kmečki trpini, kateri vsaj hočejo mojo dobro voljo pripoznati in me razumeti — v svojo lastno korist.

Tvoj kmet iz celjske okolice.

(Opomba uredništva: Bog daj, da bi zares hoteli razumeti vsi kmetje skušenega sobrata. Potem bo bolje!)

Spodnje-štajerske novice.

Ptuj ob Dravi. „Fihpos“ piše: „Vse v Ptujju si šepeta o zanimivem procesu župana Orniga proti Kalhbergu, le „Štajerc“ molči, globoko molči.“ — Podlo mariborsko klerikalno glasilo vеди, da bode „Štajerc“ o tem procesu govoril, ko bode proces — gotov! Ne pa tako, kakor ti, ki mečeš blato prej po poštenih ljudeh, kakor se je njim dokazala le pikica slabega!

Zlata poroka. Gospod Rihard Starkel, znani dravnik za rane in porode v Ptujju je obhajal te dni s svojo ženo Jožefo zlato poroko.

Kmet, kaplan in „Štajerc.“ Pred par dnevi je prišel v Ptuj nek kmet in si je kupil „Štajerca.“ Kmet, korenjak in poštenjak od pet do glave reče: „Jaz bi si Vaš list naročil, a bojim se, da bi potem kaplan — preveč tepel radi tega mojo deco v šoli!“ Tako se toraj obnašajo ti gos-

Kakor sta se zmenila, tako jima je tudi izteklo. V času, ko je menih opata in patre motil, napajal je kmet brate in od njih izvedel, da je čudodelna deklica zaprta v zadnji celici tretjega nadstropja (štoka). Proti večeru se mu je posrečilo, jo najti in ubežati ž njo.

Njegov pomočnik je med tem vedno skozi okno pogledoval. Zapazivši bežečega kmeta, se je hitro poslovil in odšel. Pri mostu ju je došel in veselo so jo mahnili proti domu.

Približavši se samostanu, iz katerega je bil beraški menih, začel je ta kmeta nagovarjati, naj pusti Srečo njemu, ker jo je bilo mogoče le po njegovem nasvetu izpeljati. Seveda ni bil kmet pri volji, oddati težko pridobljeni plen. Zato je menih zabrenkal na druge strune: pravil mu je, naj preveč ne misli na minljivo posvetno, ampak bolj na življenje na onem svetu, ki trpi večno. Pa slabo je naletel, kajti kmetič je zasmehljivo odgovoril: «Zakaj pa naj bi ravno jaz mislil na oni svet, zakaj pa tudi vi ne, ker vaša duša bo ravno tako na večne čase živela, ko moja?»

Menih je utihnil. A naš kmet ni bil slab mož. Dobro je vedel, da bi brez menihove pomoči ne videl Sreče nikdar več. Tudi ga je spoštoval, ker je vedel, da ima usmiljeno srce. Zato je hitro pretrgal molk in rekel: «Sreče ne potrebujem samo za sebe in jo rad privoščim vsem poštenim ljudem. Po-

podeki? Kako velikodušno, kako umikano je tako ravnanje! Fej jih bodi! Kmetje z imeni takih tepcev na dan! Hajd pred sodnijo ž njimi, njihov „Laž Dom“ pa jim vržite nazaj, ako Vam ga vsiljujejo!

Zanimiva vest. Čuje se, da bodo imeli štajerski klerikalci tekom prihodnjih dnij na Pragerskem shod, kjer ustanove svojo posebno klerikalno stranko ter naredo konec dosedanji slogi. Vzrok je menda ta, da so se Celjani oglasili proti dr. Šusteršiču znanemu dohtarju Žlindre. Bomo videli, kaj se skuha.

Ogenj na Bregu pri Ptujju. Dne 6. zvečer ob 11. uri je začelo v škednju gospoda Štanica, mesarja in krčmarja na Bregu pri Ptujju goreti. Ogenj je opepelil celo zadnje gospodarsko poslopje, pri tem je zgorelo več vozov in mnogo gospodarskega orodja. Živino so sosedi, ki so takoj prihiteli rešili. Ptujjska požarna bramba je zabranila, da se ogenj ni razširil tudi po drugih hišah; nevarnost je bila tem večja, ker stoji blizu veliki magacin za petrolej.

Ptujski sodniji sta se izročila. Posestnik Tomaž Vuzem iz Lancavesi je onečastil 12-letno slaboumno Ano Svenšek, sedaj je pod ključem in pričakuje svoje obsodbe. Marija Šprah, dekla iz Tršča je podolžena, da si je odpravila otroka in da je vrgla sad svojega telesa v Puls-kavo. Tudi njo je žandarmerija izročila c. k. sodniji.

Stekel pes ugriznil deklico. Pri sv. Urbanu blizu Ptujja je ugriznil stekel pes deklico posestnika Knehtelna. Deklico so odpeljali na Dunaj, da jo tam izvračijo.

Pri velikonočnem strelanju se je zgodila v Prepolah pri sv. Marjeti na Dravskem polju velika nesreča. Možnar je pri strelu namreč razpočil in tako težko ranil posestnikovega sina Ježefa Štumberger, da so mu morali v mariborski bolnišnici odrezati desno nogo in desno roko. Zakaj se to strelanje rajši ne opusti?

Prste mu je odrezalo. V četrtek je žagal pri posestniku Jožefu Vinter službujoči žagar Ferdinand Berko s tako zvano okroglo (cirkularno) žago late-

seбно Vam jo iz hvaležnosti za nekaj časa rad dam, če mi odkritosrčno odgovorite na tri vprašanja.» Menih se nič ne pomislja, temveč takoj ponudi svojo roko.

«Začniva tedaj!» reče kmet, «zakaj pa politikujoči duhovniki, menihi in dohtarji tako pridno grabijo denar?» — Menih je počasi odgovoril: «Priatelj, to je nekaj čisto navadnega. Denar da človeku moč. Za denar se na svetu vse dobi in vsi siromaki morajo ubogati bogatina.»

«Prav govorite, častivredni oče,» nadaljeval je kmet. «Zakaj pa potem tisti, ki najbolj grabijo, odvrčajo nas uboge ljudi od posvetnega blaga ter nas zmiraj pitajo s srečo na onem svetu?» — «Kako ste otročji,» odvrne zasmehljivo menih, «samo zato odvrčajo uboge ljudi od premoženja, ker je denar največja moč. Ubogemu človeku lahko zapoveš, kar hočeš, lahko ga napodiš, kakor se ti zljubi, z bogatašem pa moraš lepo ravnati in ga za vsako malenkost spodobno prositi. Razun tega nima ubog človek časa premišljevat, kako ga nekateri sobrati derejo in za nos vodijo, ker ga terejo noč in dan žalostne misli, kje bode dobil denar za davek, za sol in za obleko. Premožni človek si prihrani te misli ter ima dosti časa za premišljevanje, kako bi si mogel življenje še izboljšati.»

«Aha!» zakliče kmet, «zdaj šele vem, zakaj so klerikalne dežele najbolj uboge in najbolj zanemarjene. Zdaj mi je jasno,

Ker m
desni
težko

nasta
železn
rega
motiv
tam
ogenj
štirija
navzo

se sli
(Meh
pozor
toraj
pa n

naš
kršča
liste.

mi
kraj
da g
čudn

tako
župn
volji
držav
želeh

po
hujše
ne p
pove
Vogr
samo

zakaj
uvidi
klerik

se r
pelje
pri b

pije
slabir
Da iz
pregn
vadno
velik

neum
prem
svoje
iz so
za k
hudol
nad

in te

Ker ni dovolj pazil, pograbila mu je žaga prste na desni roki in mu enega popolnoma odrezala, dva pa težko poškodovala.

Veliki gozd je zgorel. Kako se piše iz Celja je nastal dne 6. aprila ob 4 uri popoldan v gozdu južne železnice občina Loka, kraj sveti Peter, ogenj, katerega so zanetile iskre, ki so prilete iz dimnika lokomotive. Ogenj je nastal v dveh krajih. Ker je bilo tam mnogo suhega listja in drugih suhih snovi se je ogenj jako hitro razširil. Zgorelo je blizu 50 tisoč štirijaških metrov gozda. Ogenj so pogasili delavci navzoči na progi železnice. Škoda znesse nad 2000 K.

Kdor se hoče v Ameriko izseliti naj pazi! Kakor se sliši ni dobilo mnogo delavcev posebno v Monterejskih (Mehiko) železnih fabrikah nobenega posla. Toraj pozor! Vedi pa vsaki, da je doma najboljšje! Ostante toraj doma, dela je na avstrijskem tudi dovolj. Vedno pa ne more nikjer solnce sijati!

Dopisi.

Od Svetinj pri Ormožu! Hvala Bogu, vendar je naš župnik Bohanec enkrat pohvalil. Imeli smo možje krščanski nauk za vuzem, to je, dobili smo spovedne liste. Naš župnik je nam med drugim rekel, da smo mi najhujši ljudje na svetu. Bil je on že v večih krajih in povsodi ga je ljudstvo rado imelo, mi pa da ga napadamo. No, gospod župnik! To pa je res čudno, kar nam Vi pravite. Kako pa to, da ste se tako spremenili? Mi se pač nismo nič spremenili, le župnika imamo čisto drugačnega. Če Vam nismo po volji, — ne zamerite — saj Vas ne bomo nič zadrževali, če nas zapustite. Še srečno pot Vam bomo želeli, sebi pa srečo voščili. Vi itak strašno mlatite po „Štajercu“, pa ne pomislite, da bi se nam še hujše godilo, ako bi „Štajerca“ pri nas dosti ljudi ne poznalo. Še eno Vam imamo prav blizo na uho povedati. Kako pa je bilo pred nekimi leti tam v Vogričovcih na gostovanji? Tam ste rekli, da imate samo enega farmana. Mi že vemo, katerega mislite!

zakaj klerikalci okoli bogatinov tako ponižno plazijo: Zdaj šele uvidim, zakaj se večina veleposestnikov in meščanov brani klerikalcev bolj ko vrage križa!»

«Poslušajte me še malo!» nadaljuje zopet menih, «ker se nisem gotov. Klerikalci se imajo drug vzrok, ljudstvo napeljevati v siromaštvo. Pri kakšnih ljudeh je več hudobnežev, pri bogatih ali pri ubogih?»

«Med siromaki seveda.» odvrne kmet.

«Gotovo ne veste, zakaj je tako? Vidite, bogat človek pije dobro vino, premnogi ubožec pa mora biti zadovoljen s slabim žganjem. Jeden glažek ga je premalo, dva pa preveč. Da izvira iz pijansčine kaj rada nečistost, tepež, uboj in druge pregrehe, vam je gotovo dobro znano. Bogat človek tudi navadno ne krade in ne goljufa, ker se mu ni treba podajati v veliko nevarnost. Ravno tako ne uganja trezen bogataš raznih neumnosti, ki spravi mnogo priprostih ljudi v kajho, ker ima premožen človek dosti časa in denarja, da si v šolah zbistri svojo pamet, med tem ko ubožec komaj čaka, da dobi otroka iz šole. In kjer ni velikih pregreh, kjer ni slabe vesti, tam je za klerikalce žetev pač jako slaba. Več ko se zgodi velikih hudobij in več ko se med ljudstvom greši, tem lažje upijejo nad njim, tem več ljudi jih iz straha pred peklom slepo uboga in tem lepše jim vsled tega cvete pšenica. Zato bodete tudi

— Pa veste kaj? Če imate resnično samo enega farmana, pa naj tisti tudi vse sam plačuje, cerkvene popravke, mežnarja, organista; pa naj še Vam da samo on vso zbirco za tiste lepe večernice, ki jih niste služili že parkrat v pretečenem letu. Nazadnje pa še Vam eno povemo: Če imate samo enega farmana, še to ni tak štrašno hudo za Vas, ker si lahko preberete, saj je farmanov več. Le nam je drugače, ker imamo samo enega župnika, in bi si tak presneto radi prebrali, pa si ne moremo, če ravno smo totoga že čez glave siti. — Naročnikom „Štajerca“ še svetujemo, naj si ga v soboto hitro s pošte odnašajo, drugače ga župnikovi pristaši prej preberejo, kot naročniki sami. Kmetje.

Kmet in „Fihpos.“ Jaz podpisani J. J., ki sem mariborskega „Fihposa“, že večkrat poslal nazaj in se mi ta kvaka še vedno dopošilja in vsiluje Vam pošljem ta smrdljivi časopis. Pošljite ga Vi v Maribor, in „zbiksajte“ upravništvo, naj ne nadleguje kmečkih hiš s to cunjjo. Jaz tega lumpa ne maram v moji pošteni hiši. Jaz sem Štajerc in imam in priporočam vsakemu našega vrlega „Štajerca“!

(Opomba uredništva! Sledi podpis. Dragi napredni kmet, tako je prav, Bog daj, da bi Vam sledili še drugi kmetje, Bog daj, da bi se jim enkrat zjasnilo klerikalno, megleno, tužno nebo!)

Iz Bizeljskega. Ljubi moj „Štajerc“! V klerikalnem mariborskem lističu se je zopet zglasil bizeljski „fant“. Ta pobič naj le bo tiho, da ga ne bomo zopet enkrat na njegovem skrivnem potu v Bračno vas nagnali. Fanta pozdravlja še za drugo pot pravi Bizeljski fant.

Pragersko. Zasledujemo nekega bistrournega „Čeha“, po imenu Mlinar, kojega bistrournega sega peden čez nos in kateri se klata že 14 dni po črešnjevske fari z nekim pismom in lovi z vijačo in lažnimi podpise. Hlini se namreč, da je prošnja za organista. V resnici je pa stvar namerjena, da bi se zopet zaradi župnika Sušnika, zoper katerega so vložile pri čast. ordinarijatu vse občine uradno pritožbo in proš-

našli, da so klerikalne dežele najbolj podivjane in razuzdane in da ljudje tam najlepše in najboljše živijo, kjer ni klerikalcev, ali pa kjer nimajo ti farizeji velike moči.»

Pri tem govoru se je kmet globoko zamislil. Razne čudne misli so mu rojile po glavi. Šele menih ga je prebudil iz sanj s vprašanjem, kako se glasi tretje vprašanje.

Kmet se zopet zatopi v misli. Čez nekej časa vpraša: «Povejte mi prečastiti oče, kedaj pa pridejo za ubogo ljudstvo boljši časi?»

«Tudi to vprašanje je lahko. Še li niste nikoli slišali, da je vsak človek svoje sreče kovač? Ali vam ni znano, da človek tako spi, kakor si postelje? Zato vam rečem, da se kmetom ne bode prej dobro godilo, dokler ne umrje zadnji kmet, ki si šteje v srečo, če sme lizati prah pred klerikalnimi zapeljivci. — Vaša zahteva je izpolnjena. Zato si bodeva od danes naprej Srečo delila. Ker pa sva kristjana, privoščiti jo morava tudi drugim ljudem. Zato mislim, da je najlepše, da to čudno deklco sploh izpustiva, če nam obljudi, da bode pridno obiskovala vse ljudi in ne prepogosto farovže, klostre, kancelije in grajščine.»

Dobrosrčni kmetič je bil s predlogom usmiljenega meniha popolnoma zadovoljen, in ko je Sreča prisegla, so se razšli. Pozneje se mu je dobro godilo. Moral je sicer pridno delati, a to je rad storil, in Bog mu je njegov trud blagoslovil.

njo za prestavljenje — škofijstvu pepela pred oči natrosilo. Od župnika najetemu Čehu se agitacija nič prav ne posreči, kajti vjel je komaj nekaj žensk in oferjev po siloma, na Žlakeh pa jo je moral popihati. Čehu svetujemo, da naj porablja svoj um in čas za svoje rokodelstvo, da ne bode eden črevelj 5 cm daljši, drugi krajši. Župnik ga podpira pri tem ter zapeljuje, straši in plaši ljudi celo v spovednici zaradi podpisov. Kakor slišati, dobi stvar zaradi nerednosti pri podpisih sodnijske nasledke. Šecko jedno zatracani; — mi pa mislimo, da se knezoškofijski bistrourm ne bode dal dalje slepiti.

Več opazovalcev.

Zopet nekaj od nas iz Crešnjevca. Črešnjevski župnik Janez Sušnik obsojen. Dne 31. marca t. l. bil je neprijeten den za župnika Sušnika. Sodišče v Slov. Bistrici obsodilo ga je zaradi telesne poškodbe ker je med drugimi neko 12 let staro dekle v šoli tako neusmiljeno pretepel, da je bilo čez 3 tedne po životu črno, in ker je drugič 12 možem obč. predstojnikom svetovalcem in cerkvenim odbornikom in sicer v cerkvi čast in poštenje kradel na 200 K globe oziroma 20 dni zapora ter v plačilo ogromnih stroškov. Prič bilo je zaslišanih jedenajst. Ena zapeljana priča pride na tožno klop zavolj krivega pričanja. Ta najmirnejši in ljubeznivi župnik nima začasno nič manj kakor 5 tožb na vratu. Morda je pa tega „Štajerc“ kriv? Več o tem prihodnjic, ako bode treba!

Iz Vranskega. Cenjeno uredništvo „Štajerca“! Ni še dolgo, kar se je v Vašem, pri nas vedno bolj priljubljenem listu bral dopis iz savinjske doline, koji največ naše razmere zadeva. Pošiljatelj tistega dopisa pravi, da je sejmar in si je pri obiskovanju tukajšnega sejma podatke k svojemu dopisu pridobil. O političnem gibanju našega trga menim, da je ta sejmar slabo informiran in bi bilo bolje, se ne v take stvari vtikati. Naš trg je eden najmirnejših v savinski dolini, male praske pa sami poravnamo, brez da bi bilo potreba, vprašljivega sejmarja prositi to stvar v javnost spraviti. Kmetje naše okolice so dobro organizirani, posebno v Prekopi. Da se njihovom, že večletnem hrepenenju po samostojnosti, namreč ustanoviti svojo občino, ne ustreže, so seveda še stari tržani krivi in to je edini vzrok, da se včasih nekoliko opraskamo. Da je pa teh vrlih kmetov želja po neodvisnosti od trga pravična, mora vsak uvideti, kdor ve, da imajo trgi čisto druge potrebščine, kakor kmečke občine in tej poštenu želji naj bi se vendar enkrat ustreglo. Druge posebne napetnosti pa pri nas ni, toraj Vi neznani „sejmar“ bodite prošeni da to stvar še pravočasno pozabite. Kar ste v dostavku Vašega dopisa o znani, tujemu imetju nevarni osebi pisali, je resnica, saj je res bila ta oseba zaradi hudodelstva tatvine od c. kr. okrož. sodišča za več mescev težke ječe obsojena in že nji sledi druga kazen zaradi obrekovanja. Pri nas je tatvina le redka prikazen, domačina skoraj ne najdemo za tako dejanje bila je toraj velika potreba enega tacega, zaradi tatvine že enkrat iztiranega ptujca zopet nazaj impor-

tirati in to se je tudi v zaslugo neke osebe posrečilo. Ta dolgoprstna pošast se zopet tukaj okoli klata, in kakor je za vsako slabo blago treba mašetarja, so se tudi za tega osebe našle (pa še tudi mašetarce), da ga priporočujejo in posrečilo se jim je tudi, same sebe in še vekoliko drugih hiš s tem dihurjam osmraditi; v svoji ošabnosti še pravijo, da višje osebe, katere se od nas po suknaš ločijo, tem tatu svoje peruti odpirajo. No, no, mi jim k tej odliki le čestitamo. Konečno Vam še omenim, ako zares, kakor ste zadnič obljubili, mislite po prihodnem sejmu redilce tistega srečnega tata opisati, ne bote imeli težkega dela, pribite jih na „pranger“, samo ne pozabite pri tem tudi taistih hišnih vrat, katere so se zdaj prve tej zvezdi Vranske prihodnosti odprle. (Opomba uredništva: To le dopis! Da se ne bode od nas sodilo, da smo pristranski, pustili smo ponatisniti tudi te vrste. Savinjski kmetje bodejo o celi stvari razsodili ali je tak ali nasprotno, a mi pa bodemo priobčilo sodbo jako veseli, ako s tem dosežemo zopet le trohico luči v klerikalni temi savinjske doline!)

Iz Šent Jurja ob juž. želez. (Občinske volitve). V četrtek dne 26. febr. imeli smo zopet pri nas toliko zaželjene občinske volitve. Zdihovati je bilo odkar so se pred tremi leti siloma polastili našega občinskega zastopa naši klerikalci. Prej nismo poznali pri nas sovražtva, ne hujskarije sploh nikakega nemira v našem ljubem Šentjurju. Nobeden ni drugemu podtikal, kako stranko ta ali oni zastopa. Toda pred tremi leti se je začel pri nas boj, kakoršnih je sedaj mnogo po Slovenskem. Takrat so zmagali s vso zvižnostjo klerikalci, a po treh letih so izgubili vse zaupanje, morali so se odmakniti za vselej naprednjakom, katerim so za naprej zagotovljena trdna tla. Danes klerikalci, a nikdar več! Pred tremi leti so še gospodarili in delovali v občinskem zastopu za prospeh občine resni in izkušeni možje iz trga in okolice, njihov predstojnik jim je bil G. Ipavic celih 28 let. Nekoliko prej je z velikim naporom zlezal na tukajšnji izpraznjeni župnijski stolček dobroznani kaplan V. Mikuš. Čeravno je bil že prej dolgo vrsto let tukajšnji kaplan, vendar si ni med celim tem časom pridobil niti enega prijatelja. Zato mu je pa šla jako kislja v umeščenju. Kmetje so si prizadevali na vso moč spraviti ga od tod, a ni se dalo, denar je gospodar sveta. Naš župnik je premagal vse zapreke, kajti dobro je znano, da ima polne žepe denarja. Ta čas se je maščeval nad njimi, ki so mu branili župnikov stolec. Klerikalna druhal je zmagala, a ne bo nikdar več! Na dan volitve 26. febr. letošnjega leta bilo je pa drugače. Prihiteli so kmetje, volilci od vseh strani na volišče, bilo jih je okoli 500. Klerikalni podrepniki so imeli tiskane listke, v različnih barvah. Ali ves trud je bil zastonj! Čudno je bilo gledati te konzumarske ptičke, kako so letali od volilca do volilca ponujajoč jim svoje listke, in celo siloma so jemali jim naše listke in jim dajali svoje. Pa tudi to ni nič pomagalo, kmetje so tiskane konzumarske cunje v blato metali in prosili za druge, katere je imela naša napredna stranka. Tukaj naj številke

govore.
poldne,
komaj
pol 4
25. 1.
dobili
čas pr
kmeta
mož je
klerika
popoln
čeravn
oblasti
postal
tek je
molijo
bila g
Smilil
telji s
pokjer
zid na
možak
hvala
svoje
kimov
Vam
pa m
na ci
Najb
oderu

občin
napre
mora
dobil
zaslu
so m
bi žr
Ponr
niso
drug
Z žu
volil
pom
post

mar
bil
vend
tolik
sam
mor
pog
pa
amp
odst
kop
ime

govorè. III. razred je volil od 8 zjutraj pa do 3 popoldne, oddanih je bilo 174 glasov — a od teh so komaj dobili fajmoštrovci 53. II. razred je volil od pol 4 do 6 od 104 glasov so dobili komaj konzumari 25. I. razred je volil do sedmih; od 42 glasov so dobili klerikalci samo 6. Blagoslovljene osebe so ves čas pridno nadzorovale volitev, letali so od kmeta do kmeta in „fehtali“ glasove. Komisija iz samih vrlih mož je ves čas jako ostro postopala, da ji noben klerikalček ni mogel oporekati. In tako so klerikalci popolnoma sprevideli, da so kakor izgubljene ovčice čeravno je marsikateri hotel voliti z goljufivimi pooblastili. Ko je bila zmaga v II. razredu gotova, postal je mrak, zazvonilo je Ave Marijo. Ta trenutek je porabil župan in je naznanil komisiji, da naj molijo angeljsko češčenje. Strelji zagromijo zmaga je bila gotova! Med zmagovalci je bilo veliko veselje. Smilili so se nam le oni izgubljeni revčki in prijatelji starih bab in tercijsk. Vsedli so se potem na pokjeni balon, in so se vsi podali, blede kakor zid nad konzumarske fige in „šnops“. Vi pa napredni možaki, ki ste volili vrle može, ne kakor klerikalci, hvala Vam! Le čvrsto naprej, ko ste se postavili na svoje noge. Ne dajte se voditi od teh klerikalnih kimovcev, ampak stojte kakor skala! Na dan volitve Vam je zasvetila zvezda zlate svobode, za katero pa morate čvrsto in odločno stopati, da bote prišli na cilj svojih edino pravih želj. Proč s klerikalstvom! Najbolj pa gledamo, da bo naša občina prosta vseh oderuhov, da bomo naprednjaki z dušo in s telom!

Več naprednih volilcev.

Iz Vojnika. Dne 5. marca smo imeli jako burne občinske volitve. Hvala Bogu, da je zmagala naša napredna stranka z veliko večino. Ta izid volitve mora radi tega vsakega naprednjaka veseliti, ker so dobili občino v roke možje, kateri uživajo splošno zasluženno zaupanje v polni meri. Nasprotniki, kateri so rabili najbolj dohtarske šribarčke i. t. d., ki so morali letati noč in dan in prigovarjati ljudem, da bi žnjimi volili ali vsaj od volitve izostali, so zgubili. Ponujali so njim tudi svitle kronice, a vse te kronice niso ničesar pomagale. Pokazal se pa je tudi med drugimi krčmar in mesar Jozef Vrečer, kot klerikalca. Z župnikom je stopal pred volilno mizo in glasno volil — klerikalca. Naprednjaki to si je treba zapomniti! Drugače pa Vam izreka za Vaše odločno postopanje srčno zahvalo.

Več volilcev.

Podgrad pri Medgorjah na Koroškem. Dne 12. marca je umrl v Podgradu en siromak. Čeprav je bil tudi siromak, pri pogrebu je bilo mnogo ljudi. A vendar gospod župnik ni mogel s sv. mašo počakati toliko časa, da bi mrtvega reveža prinesli, ampak sama z mežnarjom sta imela božjo službo. Pri nas in morda tudi drugod je navada, da dušni pastir pri pogrebu čaka, da je mrlič pokopan, medgorski župnik pa ni mogel potrpeti, da bi pogrebiči jamo napolnili, ampak on se je že po prvih lopatah od pokopališča odstranil; vsled tega so tudi pogrebiči grob nezakopan pustili. Zna biti, je gospod župnik pri občini imel preveč dela, ker je občinski pisar? Pa če bi

tudi pri občini veliko opravila imel, ne bi bilo treba prepovedati pri pogrebu z velikim zvonom zvoniti, ker je samo — revež umrl. Morebiti misli gospod župnik, da je veliki zvon njegov prvi hlapec, ali pa samo za bogataše, kateri dobro plačajo. Zna biti pa ni bilo občinsko delo uzrok da je odišel, ampak je gospodu kaj družega majnkalo. Gotovo mu je kuharica bolezen z molitvijo odstranila. Vidi se kako so naši župniki z političnim delom obloženi, da še svoje dolžnosti ne morejo spolnovati in kako denarni žakel pomaga, da se človeku slednja čast na tej zemlji izkaže.

Šmartno na Paki. Predragi „Štajerc“! Da ne bodeš mislil, da že pri nas vse spi, ti moram vendar zopet enkrat nekaj o naši občini naznaniti. Velikonočni prazniki so seveda minuli, pa za nas niso bili nič kaj veseli. Nekaj je zakrivila ta vedno mrzla sapa, drugič pa smo imeli na veliki teden pet mrličev in sicer eden od teh je bil dvakrat pokopan. Toda tega ne bodem razlagal, ker ni pisanja vredno, a zanimivo je vendar, da imamo mesnico komaj 30 korakov od mrtvašnice oddaljeno. V njej se ubija in razsekava goveja živina in v zadnji pa se ljudje parajo. Pa to bi še toliko ne storilo, a ker imamo mirodvor (britov) majhni, tako, da zemlja merličov proti ne povživa, da toraj proti ne strohnijo, se nameri pogostokrat, da se celi kosi človeških ostankov ven skoplejo, po katerih se muhe pasejo. Mislite, da te muhe ne vejo pota v mesnico? Zakaj občina v tem ničesar ne ukrene? Še župnikove kure se hodijo na mirodvor past. Kako si bomo pomagali v tej zadevi dragi „Štajerc?“ kam se obrniti? Resnicoljub.

(Opomba uredništva: Mesnico Vam bode postava na Vaše zahtevanje gotovo zaprla, in ako je občinski odbor tak, kakor bi moral biti, bode gotovo sklenil, da se Vaš mirodvor povekša, tako, da bodejo imeli mrtvi tako dolgo mir, dokler bodejo strohneli!)

Zupnik in brizgalnica. 27. marca t. l. bil je strašen požar v zgornjih Skopicah na Kranjskem blizu Brežic. Zgorelo je sedmim gospodarjem vse poslopje, da siromaki sedaj sami kakor njih živina nimajo strehe. Prišle so iz treh krajev, — iz Brežic, Kršhega in Leskovca požarne brambe, a niso mogle vkrotiti ljuti ogenj, prišlo je pa tudi nekaj gospodov v črnih suknjah. Ko je ogenj prenehal, govoril sem s kmetom Horvatičem iz iste vasi kateri mi je sledeče pravil: „Gospod! ognjegasci brizgali so iz treh brizgalnic, a zastonj, voda se ni ognja prijela dokler niso gospod fajmošter ogenj — p a n a l i!“ Toraj kličem gosp. fajmošter, pristopite k ognjegascem, da ne bode tem potrebno brizgalnic, ker veliko koštajo, ali pa ognjegasnega društva. Naj se razpusti to društvo, ker gosp. fajmošter ogenj sami pogasijo — s p a n a n j e m!

Krivoverec.

Razne stvari.

Nekaj za gospodarje. Ne kupuj ničesar samo zato, da pokažeš, kako imaš nekaj, česar drugi nimajo. Ne kupuj ničesar samo zato, ker se ti dopade.

Tudi ne kupuj zato, ker drugi imajo, ti pa nimaš. Ne kupuj tudi ne zato, ker je kaka stvar cena. Ne kupuj zato, ker se ti ponuja. Kupuj, kar moreš varovati. Kupuj tedaj, ko potrebuješ in ko si ne moreš drugače pomagati. Ne kupuj tudi, kar si za čas moreš izposoditi. Ne kupuj zato, ker ti ni treba takoj plačati. Ne kupuj ničesar, kar ne moreš nikoli plačati. Ne kupuj pri takem, kateri se ti vsiluje. Ne kupuj od takega, kateri v nedeljo za tebe plačuje. Ne kupuj pri takem, kateri vedno vpije „svoji k svojim“, ker njegova najsrčnejša želja je „tvoji (namreč: groši) k mojim“.

Mestna hranilnica (šparkasa) je pustila v danjšnem našem listu ponatisniti svoj letni račun. Mi opozarjamo naše bralce na to oznanilo in povdarjamo, da je, kakor se vidi, to podjetje v posebno dobrem stanju. Hranilnica je od države nadzorovana, toraj popolnoma zanesljiv zavod.

Vino- in sadjerejska šola v Mariboru priredi od 11. do 13. maja t. l. poučni tečaj, v katerem se bodejo podučevali slušatelji o pripravi vrtno in poljske zelenjave. Mi opozarjamo na dotično oznanilo, v tej številki našega lista.

Kdor si hoče kupiti uro tega opozarjamo na oznanilo, katero nam je poslal gospod H. Konrad in katero smo v danjšnem listu ponatisnili. Gospod Konrad ima v Mostu (Brüks) na Českem veliko tovarno za ure. Vso njegovo blago je jako dobro in fino izdelano in gospod Konrad je dobil že pri večih razstavah zlate in srebrne svetinje (medajle), presvitli cesar sam mu je podelil celo c. kr. orla. Od tega v obče znanega podjetja se razpošiljajo samo prave zlate in srebrne ure, katere so od c. kr. novčnega urada puncirane. Na zahtevanje se pošljejo brezplačno ceniki z mnogimi slikami.

Zunanje novice.

V Pretoriji dogodile so se v topničarski vojašnici velike razuzdanosti. Nekega korporala dovedli so v stražnico kot jetnika, a njegovi sodrugi so ga hoteli siloma osvoboditi. Častnik, kateri je imel slubžo, zapovedal je upirajoče se vojake zapreti. Pri tem se je vnel boj in je bilo 16 vojakov ranjenih.

Cerkev iz samo enega drevesa. V Kaliforniji (Amerika) so si postavili cerkvico iz samo enega drevesa. Nobene druge snovi se ni rabilo. Iz istega drevesa so tudi tla, strop, klopi in prižnica (kancel). Tudi streha je pokrita z deščicami tega drevesa.

Zaradi vkradenega koščeka kruha pustil je v nekem kraju na Laškem neki bogat grajščak revno ženo, katera je kruh zaradi velike lakote vzela, zasledovati in zapreti. Tudi pri sodnji je bogataš na vsak način zahteval, da ženo obsodijo, a sodnik jo je vendar oprostil. Navzoče občinstvo je to oprostitev burno odobravalo.

Smešen in moder ameriški sodnik. V Nevjorku imajo policijskega sodnika, kateri je jako modre glave, poleg tega pa tudi usmiljenega srca za reveže. Po njegovem izreku ne smejo omožene ženske po

10. uri zvečer brez spremstva na cesti biti. Vdovamruštva, pa tega ne zabranjuje. Povprečna otroška starost v našem kraju je pri njem pri deklicah od 5 do 40 let. Ako ne pride do policaj pijanca k njemu, ga omenjeni sodnik sodbi bil zavrne, zakaj pijance domov ne pelje. Nekoč so neplemena kega dečka k njemu pripeljali, kateri je oglje vkrabiski o in prodal. Sodnik mu reče: „Za sedaj te hočemo mu še izpustiti, ako pa bodeš še enkrat kaj vkral, naleželne smeš dotične reči prodati, temveč domov tvojim starodobilom rišem nesti.“

Hitra sodba. V Melborni (Avstraliji) so prebrli pres kratkem zasačili tata, ravno ko je nekej gospi in Mnogote žepa ukradl mošnico z denarjem. Ob dveh popoldan se je goj ga zaprl, deset minut pozneje je bil že obsojen na obojenja 12 mesecev, ob pol treh so ga oddali v kaznilnico in ki so ob ob treh je kamne tolkel, kar bode moral delati cel njeg čas svojega zapora.

Kako je slon spoznal zob svoje matere. V nekem posrečilem ameriškem cirkusu je naznanil lastnik, da bo se zvečer igral slon na glasovirju (klavirju). Nabrala se gosпода je polovica mesta v cirkusu. Ko so pripeljali k glasovirju je sovirju umetnika-slona, je ta z rilcem odprl pokrov drugi p od glasovirja, obenem pa zagnal tako pretresljiv krik, odja S kakor da bi se dete zajokalo ter je neprestano zrl bad), g na tipke. Občinstvo je bilo začudeno. Nato priderejnik, lastnik, pogleda slona ter ga da odvesti. Občinstvo se gli en pa je hrupno zahtevalo pojasnila, zakaj slon ne igra ne san Lastnik jim razloži, da je slon v tipkah spoznal — precejšnje zobe svoje matere, vsled tega se mu je tako raztopa omeržilo, da se je zjokal, a v tugi pa se nikomur ne štajer ljubi igrati. Zato prosi občinstvo, da pride drug večer svetu z zopet v cirkus, morda se bo dotlej slon potolažil.

Gospodarske stvari.

O reji štajerske kuretine. Poskusi, da bi se ajca ne zopet odgojila štajerska deželna kura, niso iz nolo vale večjih časov. Prvo štajersko društvo za rejo kure nost v tine, ki je tudi na hasnovito kuretino pazilo, je že Vsaka pri svoji veliki kuretinski izložbi leta 1879 razpisalo e sred mnogo daril za štajersko deželno kuro, ki je bila se ni na tej, kakor tudi na vseh naslednjih razstavah bitanos društva vsaj v nekaterih plemenih vedno zastopana. glosti, Pa ravno te razstavljenе plemenke so dokazale, da, Od vo se je zgubilo deželno pleme, ki je sloves štajerske talijan kuretine utemeljilo. Društveni odbor je dobro vedel, e kme da je za odgojo prvotne štajerske kure iz navadne n če k kmečke kure, pokvarjene po breznačelnem križanju z ostajalo azijskim plemenom, treba mnogo let odgoje, pa kaj krbne je temu odboru društva preostajalo drugega, kakor erski l da je ponovljenje štajerske kure, ki se ni dalo več na, ki odlagati in je bilo tako potrebno, poskusil doseči z amizn natančno določenim križanjem s plemenom, ki so se — nes dobro obnesla. Uspehi tega truda so bili celo po ešina. voljni; posebno se je pokazalo, da je uvedba ijski s dorkingskih kur popolnoma primerna in ne da se astneg tajiti, da se je s tem dobro ime domače kuretine n Phö doseгло. Med tem pa se je vedno in vedno posku i se ševalo zopet priti do štajerske deželne kure. Dr. Šte- dgojit fanu baronu pl. Washington, dolgoletnemu predsedniku značil

društva, se je konečno posrečilo po dolgotrajnem težavnem preiskovanju v dolini reke Sulm med kuretino nekega kmeta najti kure, katere so po njegovi sodbi bile precej gotovo čiste plemenke domačega plemena. Ta najdba in pa sicer redki književni zapiski o štajerski kuri ter sporočila starih gospodarjev so mu omogočili določiti označilo (štandard) štajerske deželne kure, ki se je od vseh merodajnih krogov odobrilo in — če se ne motimo — tudi od avstr. perutninskega zbora na Dunaju sprejelo kot vodilo pri presoji tega plemena. S tem je bil led prebit. Mnogoteri udje društva, ki so do takrat le športno reje gojili, oprijeli so se tedaj z večjo ali manjšo srečo gojenja čistega plemena štajerske kure. Med vsemi, ki so onemu označilu štajerske kure prišli najbližje, gre zasluga v prvi vrsti predsedniku-starešini društva Edmundu grofu Maldeghe. V malo letih se mu je posrečilo iz kmečke kure vzgojiti pleme, ki nima le vseh zunajnih znakov prvotnega plemena ampak tudi gospodarsko prednost, po kateri se štajerska kura slavi. Hitro za tem pa se morajo imenovati tedanji drugi predsednik društva gospod deželni nadknjiževodja Schuch, udje društva Anton Blumauer (Tobelbad), gospodična H. Bayer, samostan Rein in drugi rejniki, kateri — kakor se nam zagotavlja — so dosegli enako ugodne uspehe. Štajerska kura se je danes ne samo zopet našla, ampak se tudi v resnici v precejšnji množini skrbno in stanovitno odgaja. Sedaj pa omenimo ono, kar nas je k tej razpravi, k poglavju o štajerski kuri napotilo: štajerska kura slovi po svetu zaradi svoje zgodnje zrelosti, lahke pitanosti in okusnega mesa; brez vseh praznih besed je štajerska kura namizna kura in tudi ni nikdar kaj drugega bila. Tembolj se je čuditi, da se tej kuri od nekatere strani tudi še ta prednost prepisuje, da rada jajca nese. Zgodnja zrelost, velika pitanost, veselje do valenja — tudi to ji pristoja — in velika obilnost v prinašanju jajc se skupno nikdar ne najdejo. Vsaka kura, ki prinaša obilo jajc je slaba pitanka in ne srednje dobrega mesa. Tudi pri odgoji govede se se ni posrečilo, da bi se obilnost mleka in velika pitanost našli skupaj in konj, ki se odlikuje po naglosti, pred težkim vozom ne bo mogel toliko storiti. "Od vola ne smemo zahtevati še tudi mleka", pravi italijanski pregovor. Ako bi se torej šlo za to, da se kmetovalcu da kura, ki mu naj obilo jajc nese, ali če bi ta kura morala biti štajerska kura, ne preostajalo bi nič drugega kakor to kuro zopet po potu skrbne plemenske odgoje odrediti. Potem bi pri štajerski kuri morali razločevati dve plemenski vrsti, ena, ki nam po stari navadi daje dobro in okusno namizno meso, in druga, ki bi slovela kot dobra kura — nesalka. Da bi se dalo to doseči, je dokazal stari nemški športnih kuretinskih rejnikov komercialni svetovalec Du Roi (Braunschweig), ki je iz čistnega veselja odgojil čisto športno pleme Malayk-Phönixkokoši. Vendar tega nočemo odločevati, če se izplačalo tako dvojnato vrsto enega plemena vzgojiti. Ali pa mora na vsak način biti kura po označilu, ki naj našim kmetovalcem kaj koristi? Ali

bi ne bila naloga lažja in — kar je gotovo tudi važno cenejša, če bi se posrečilo naše male posestnike, ki imajo odgoje kuretine prav za prav v rokah, najprej na veliko važnost te gospodarske panoge opozoriti in jim potem, ko se jim je vzbudilo zanimanje za odgojo kuretine in njen dobiček, podati pomočkov in navodil, da si morejo iz svoje domače kuretine sami odgojiti dobro in hasnovito kuretino, si odgojiti žlahtno pleme! Ta sredstva in pomočki bi pa ob kratkem bili: skrbna odgoja, redna hrana, boljše in primerna shramba, krvno križanje in pred vsem odbera, kar se pravi stroga plemenska odgoja. Na novo odgojena štajerska kura bi se potem ne bila zastonj pridobila in bi ji ne bilo treba se zopet poizgubiti.

Za kratek čas.

Koliko mu je še manjkalo, da bi bil cesarju jednak. V Gradcu je živel mož, ki je bil našemu cesarju zelo podoben. Pa tudi ni bil malo ponosen na to. Kjer je le mogel, se je bahal s svojo podobnostjo. Nekoč se je v krčmi zopet hvalil in med drugim rekel: «Zdaj mi še samo trije funti teže manjkajo, da bi bil ravno takšen, kakoršen je cesar.» — «Pa najbrž ti še manjkajo trije funti možganov,» mu zabrusi nek nevoljen gost.

Dober odgovor. Znan tat je šel mimo njive, na kateri je kmet nekaj sejal. Uzmovič: «Prijatelj, vi sejete, jaz bodem pa užival sad vaših žuljev.» Kmet: «To je že mogoče, ker sejem konoplje.»

Pohleven dež. Dva kmeta sta se neke tople spomladi pogovarjala o setvi. Jeden reče: «Če bi trpel le dva dni pohleven dež, tedaj bi prišlo vse naenkrat iz zemlje.» Drugi mu hitro seže v besedo: «Za Božjo voljo, prijatelj, ne govori kaj takega! Pomisli, da imam že dve ženi v zemlji. Kaj bi jaz siromak le neki začel, če bi prišle obe ven!»

Skrbni oča župan. V neki vasi je zgorelo več hiš, ker so bile brizgalnice (špricavke) v neredu. Zato je župan požarni brambi zapovedal, da mora drugokrat špricavke tri dni pred ognjem poskusiti.

Pisma uredništva.

Teharje. Vaš članek pride v št. 9, ker je bil za danes malo predolg! Z Bogom!

Amerikanci! Ker nam je došlo zadnji čas iz Amerike več vprašanj, koliko da velja »Štajerc« za Ameriko, odgovarjamo tukaj, da velja s pošto vred za eno leto 1 gld. 40 kr. Naroči se lahko s vsakim dnevom. Srčen pozdrav!

Basovica. Pismo sledi!

Amerika. Chisholm I. R.! Ni nam mogoče Vaši želji ustreči, ker se ne moremo s tem pečati, da bi ljudi iskali! Srčen pozdrav!

Gospod J. R. Chisholm, Amerika. Hvala lepa za poslanih 20 kron. Naročnino imate toraj plačano do 1. febr. 1904. Srčna hvala za Vaše pozdrave. Naznanite vsem našim prijateljem v Ameriki, posebno vsem tamošnjim naročnikom srčen pozdrav iz zelene, sedaj cvetoče spodnje-stajerske dežele. Bodite zdravi! Pišite zopet kaj! Nek naročnik nas je prosil za Vaš naslov (adres), mi smo ga njemu poslali, ker Vas hoče prositi, da mu o delavskih razmerah v Ameriki nekaj naznanite. Z Bogom!

Radi razžaljenja časti! Vaš preklie pride prihodnjič!

Loterijske številke.

Trst, dne 4. aprila:	38,	68,	17,	73,	13.
Gradec, dne 11. aprila:	84,	6,	79,	43,	42.

Razglas.

Na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru se bode vršil od 11. do 13. maja t. l. učni tečaj v katerem se bode podučevalo o pripravi zelenjave. Razlagalo se bode tudi kako se važna zelenjava prideluje in porablja in sicer bode ta pouk teoretičen in praktičen. Pouk se bode vršil od 9—11. ure pred poldan in od 2—4. ure popoldan. Sprejelo se bode 30 slušateljev. Javiti se je treba do 5. maja. Naslov (adres):

Ravnateljstvo deželne sadje in vinorejske šole v Mariburu.

Stajerska
ROGACKA
KISELA VODA **Gempel** in Styria **velele**
OSVEŽUJOČA PIJACA. Nepresegljiva zdravilna voda. SVETOVNOZNANA

Jabolka kupuje po najvišjih cenah
Anton Reja v Ptuj
Barvarske ulice št. 11, v Kropfovi hiši, poleg male vojašnice. 883

Najizvrstnejše in najboljše tamburice (glasbeno orodje) izdeluje in razpošilja
Prva sisečka tovarna tamburic

J. Stjepušin

Sisek (Hrvaško). 874

Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900 in na Milenijski razstavi leta 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so tudi vsakovrstne sekirice (note) za različne instrumente v zalogi. Priporočajo se izvrstne gosli, citre, kitare, mandoline harmonike in okarine. Za vsaki instrument se jamči.

Veliki cenik (Preiskurant) s slikami se pošlje na zahtevanje zastonj.

Posestvo

v Podložu pri Ptujski gori z hišo in lepim gospodarskim poslopjem s približno 20 orali travnika, s katerega se na leto trikrat kosi sladko seno, 6 orali obhinskega pašnika (sedaj neomejen), 17 orali gozda, 4 orali polja, se za 12.000 goldinarjev pod ugodnimi pogoji proda. Posestvo je oddaljeno pet četrt ure od železnične postaje Sterntal in nosi lepi dobiček. Tega posestva proda se tudi manj. Naslov pove pod št. 868 upravništvo „Štajerca“.

Kovaški učenec

se sprejme v učenje pri kovaču za orodje in podkovanje, Juriju Fröhlich v Lipnici (Leibnitz). 861

V najem se išče

majhen prostor za trgovino ali krčmo. Ponudbe blagovolijo naj se poslati na upravništvo „Štajerca“. 851

Kolarski učenec

popolnoma večš slovenščine, se takoj sprejme v kolarijo pri Antonu Šowéty v Hartbergu na vzhodnem Štajerskem. 854

Ignac Rančigaj

posestnik v Lušenbergu št. 76, občina Gotovlje, pošta Zalec, prodam 200 stoječih hrastov. Kdor jih želi kupiti, naj se oglasi pri meni. 869

Ženiti se želi

28-leten trgovec z deklico, ki se razume na trgovino in ima do 4 tisoč kron dote. Resnične ponudbe naj se pošljejo pod naslovom B. A. 870 na upravništvo „Štajerca“. 870

Išče se

za okraj Ptuj, Ormož, Ljutomer, Središče potnik za neko živežno blago. — Ponudbe naj se pošljejo pod „H 1000“ Ptuj, poste restante. 871

Za majarja se ponujam

ker sem večš popolnoma vsakega kmečkega dela, najsibodi pri živini ali poljedelstvu. Sem oženjen in imam poleg sebe še dve delavski moči. Službo nastopim lahko takoj. Naslov pove „Štajerca“. 872

Službe išče

inteligenten mož, bivši vojak (feldvebel), 40 let star, samec popolnoma večš slovenskega in nemškega jezika. Šel bi najraje za nadzornika pri kakem večjem posestvu ali graščini ali pa za poslovodja pri večji trgovini. Plača po dogovoru. Naslov pove „Štajerca“.

Ženitna ponudba!

55-leten vdovec brez otrok, lastnik posestva, katero je vredno 2.500 kron, koje leži v lepi legi blizu Ljutomera, želi vzei v zakon tudi eno vdovico 40—50 let staro, katera naj ima 500—1000 kron gotovine ali premoženja. — Samó resnične ponudbe naj se pošljejo pod naslovom „M. P. 873“ na upravništvo „Štajerca“. 873

Grajščina Turniš

pri Ptuj da za več let mlin z hišo vred v najem. Več se pozve pisмено ali ustmeno pri oskrbniku te grajščine. 882

Kupujem jabolka

in sicer parizarce in mašancke kakor tudi vsakovrstni fižol in zrnje po najboljših cenah. **Oskar Moses** v Budini pri Ptuj. 875

Nova ruda

za mlinске kamene v Okoslavcih. Jako dobro kamenje odda se na torišču, col 1 gld. 60 kr. Poslano na zadnjo železnično postajo velja 2 gld. Kdor potrebuje tako blago, naj se obrne ustmeno ali pisмено na Andrej Jurkovič-a, gostilničarja v Okoslavcih pri Sv. Juriju ob Ščavnici. 862

Kava iz prve rok

to je neposredno od sadilca ka
brez vsake prekupčij
toraj s polnim jamstvom
za neponarejeno, naravno-pra
jako izvrstno kavo po najni
cenah.

Najino posestvo na
otoku Java

kjer, kakor znano, najboljša ka
sveta rase, obsega okoli 80 k
metrov in se nahaja na tem
sestvu 12 vasij s približno 300
prebivalci. Najini razširjeni kav
nasadi se obdelujejo najracijon
nejše, tako da je najina varstva
znamka

Javaflor

vedno bolj in bolj priljubljena.
Najina kava je jako arom
tična in okusna, zraven tega
še posebno izdatna.

Midva pošiljava poštne
vove (pakete) franko (popolno
poštne prosto) na vsako in
zemsko pošto po poštne
vzetju (Nachnahme) po sled
cenah:

Kava z marko Javaflor
3 kile gold. 4.38
4 3/4 „ „ 6.65

Turk & drug

veleposestnika na Javi, prod
kave in čaja v lastni režiji

v Crstu

via Rapicio št. 6.

Važno za občine

Znamke (marke) za pse, lastn
izdelka, se dobijo najceneje
5 kr.) pri **Jos. Crutschel-ku**
Mariboru. 828

Velik mlin

z velikim prostorom, močno vo
tremi pari kamnov na jerm
mašino za gris in novim jez
se zaradi preselitve pod ugodn
pogoji proda. Zraven stoji le
zidana hiša z dvema sobama,
hinjo in vežo. Hiša je kri
opeko; pri hiši je tudi vrt.
Praviti se da umetni mlin, ka
rega se želi v tem kraju. Vse
je v dobrem stanju. Cena
2500 gld. Vprašanja naj se pošl
pod naslovom „Mlin 855“
upravništvo „Štajerca“.

Dobra služba z pridno deklo!

30 do 40 letna brhka pridna ž
iz boljše kmečke hiše, katera
znati dobro meščansko in sara
stojno kuhati, je prav snažna
ljubi red ter zna nekoliko nem
se sprejme v neko večjo gosti
(Einkehrgasthof). Pismene pon
be naj se pošljejo pod naslov
„Zaupljiva služba št. 825“
upravništvo „Štajerca“ v Ptuj.
825

Hišna (sobarica)

katera zna prati in gladiti (peglati) ter ima ljubezen do otrok, se sprejme v službo. — Vpraša naj se pri

W. Blankeju, Ptuj, Glavni trg.

Razglas.

Okrajna hranilnica v Rogatci (Bezirks-Sparkasse in Rohitsch) obrestuje vse vloge od 1. aprila tega leta naprej spet s 4 $\frac{1}{2}$ % in plača tudi v prihodnje rentni davek sama.

V Rogatci, dne 28. marca 1903.

Ravnateljski načelnik:
Franz Strafella

c. kr. notar.

877

Učenca

dobrimi šolskimi spričevali, boljših starišev, sprejme takoj 881

Hanez Haas, barvar in slikar v Ptuj, Brandgasse 7.

Mestna hranilnica (šparkasa) v Mariboru

Vloga interesentov dne 31. decembra 1902 K 21,613.580.43

Od dne 1. januarja 1903 do 31. marca tega leta se je vložilo 1,778.013.98
K 23,391.594.41

Ravno v istem času se je vzdignilo „ 1,928.039.44

Stanje blagajne dne 31. marca 1903 K 21,463.554.97

Glavni rezervni zaklad obsega 2,040.822.25

Posebni „ „ „ 295.166.85

Obresti:

Za vloge 4% in od 1. julija 1903 3 $\frac{3}{4}$ %. Rentni davek plača hranilnica sama.

Hipotekarna in občinska posojila se obrestujejo od 1. julija 1903 naprej po 4 $\frac{1}{2}$ %.

878

Ravnateljstvo.

Najcenejša nakupovalnica dobrih ur s triletnim pismenim jamstvom.

Na firma je odlikovana s k. r. državnim orlom. Pusti zlate in srebrne urke od razstav in na vsaki pismenih priznanj.

Vse blago je od c. kr. denarn. zav. preskušeno in kolkovano. Neugaj. blago se zamenja ali na zahtevanje denar vrne.

HANN S KONRAD

fabrika za ure in razpošiljalnica zlatnine v Mostu (Brüx) šte. 194 na Češkem.

Novost!

Budilnica z zrealom
„kraval“, 30 cm visoka, z budilno pripravo gld. 3.20, s kazalnikom, ki sveti po noči gld. 3.50. Zvoni prav glasno, toraj ni mogoče, da bi koga v spanju ne zamogla zbuditi.

Št. 3401. Nikelnasta remonter-ura, odprta gld. 2.50, 3.—, 3.50.
Št. 3404. Remonter-ura iz goldina z dvojnimi pokrovom gld. 5.75.
Št. 3405. Remonter-ura iz jekla, odprta gld. 5.—.
Št. 3407. Nikelnasta tula-remonter-ura z dvojnimi pokrovom gld. 6.50; št. 3413, srebrna remonter-ura, odprta gld. 4.80 in št. 3425, pristna srebrna remonter-ura s dvojnimi pokrovom, gld. 6.75.

Srebrna remonter-ura za dame z dvojnimi pokrovom, dobre vrste gld. 18.75, z zlatim obrobkom gld. 9.50, najboljše vrste gld. 10.75.

Št. 3724. 14 kar. zlati prstan gld. 5.50, iz novega zlata 6 kar. gld. 2.50, iz double zlata, punciran gld. 1.25.

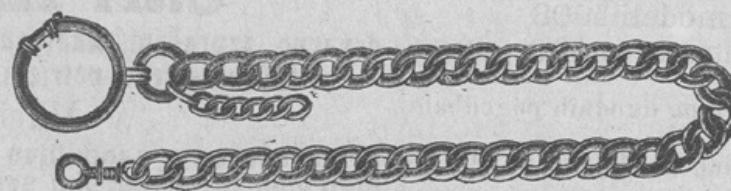
Št. 3723. 14 kar. zlati prstan gld. 5.25, iz novega zlata 6 kar. gld. 2.80, iz double zlata, punciran gld. 1.40.

Pristna srebrna remonter-ura za dame gld. 6.75, ista z zlatim obrobkom gld. 7.50, ista s dvojnimi pokrovom gld. 8.75.

Budilnica z zvoncem
30 cm visoka, v krasno polirani nikelnasti oboju, s glasnim dolgotrajajočim zvonom in masivno pripravo za prestavljanje, gld. 2.85.

Prave srebrne verižice za ure, puncirane od c. kr. novčnega urada, 30 cm dolge, in sicer:

15 gramov težke gld.	1.50
20 „ „ „ „	2.20
30 „ „ „ „	2.20
40 „ „ „ „	2.60

Prave srebrne verižice za ure, puncirane od c. kr. novčnega urada, 30 cm dolge, in sicer	50 gramov težke gld.	3.25
60 „ „ „ „	3.80	
70 „ „ „ „	4.50	
80 „ „ „ „	5.20	
100 „ „ „ „	6.80	
150 „ „ „ „	9.50	
175 „ „ „ „	11.—	
200 „ „ „ „	12.80	

Knjižica s cenami, katera ima 600 podob, se pošlje na zahtevanje vsakemu brezplačno.

Stavbinsko podjetje.

Stavbinsko podjetje

Ladislaus Johann Roth

inženier in oblastveno aut. mestni stavbenski mojster

Gartengasse (hotel Strauss) Celje Gartengasse (hotel Strauss)

Stavba mostov iz kamna, cementa in železa, tudi stavba mostov za silo.

Uodna stavba: stavba turbin, jezov in zatvornic iz lesa, kamna in cementa, kakor reguliranje potokov in rek, varstvena naprava obrežij, priprave za osuševanje, sploh vsa vodna dela v vsakem obsegu.

Razen teh del prevzema ta firma tudi brezhibno postavljanje mašin in druga fundamentna dela iz petona, trotoarje petona, petonska tla, tlakanje z ali brez da bi se plošče priskrbele, kakor tudi vse v to stroko spadajoča dela. — Pojasni in proračune podeljuje firma na željo radovoljno in po najkulantnejših pogojih.

Stavbinsko podjetje Ladislaus Joh. Roth

inženier in oblastv. aut. mestni stavbinski mojster.

523

Prosim brati!

Podpisani priporočam svojo bogato zalogo posebno v Švici nakupljenih zlatih in srebrnih ur, veliko zalogo zlatnine in srebrnine po čudovito nizkih cenah.

Sreberna oklepna verižica	30 cm dolga,	15 gramov težka	gld. 1:10
"	"	20 "	" " " 1:40
"	"	50 "	" " " 3:20
"	"	100 "	" " " 5:—

Ura budilka gld. 1:50 in 1:90. — Sreberne žepne ure od gld. 4:— dalje, nikelnaste gld. 2:50.

Prosim zahtevajte veliki cenik, katerega pošiljam zastoj in poštneine prosto urar in trgovina zlatnine in srebrnine, delničar prvo švicarske tovarniške družbe ur v Bilu in Genovi, zalagatelj c. kr. dolenske železnice.

Franz Čuden, Ljubljana, glavni trg. 746

Vse blago je pri c. kr. kontrolni uradu puncirano.

Čudovito glasbeno orodje!

Novo! **Trombino** Novo!

je najbolj zenzečna iznajdba sedajnega časa. To glasbeno orodje, ki se je v vseh društvenih krogih tako hitro priljubilo, je izvrstno in elegantno narejena trompeta z močnim glasom, na katero moremo trobiti, ako se pridenejo k temu pristojni trakovi

z notami, torej brez učenja, brez znanja not in brez napora, takoj vsako melodijsko. Trombino vzbuja povsod velikanski efekt in to tembolj, ako kdo v kaki družbi naenkrat nastopi kakor kak najizvrstnejši godec, dočim prej o taki spretnosti nihče ničesar ni slutil. Najlepša zabava za hišo, društva, veselice, izlete (tudi s kolesi).

Vsak trak z notami ima 1 do 2 igri (pesmi, plese, koračnice i. t. d.) in vsakemu instrumentu je priložen bogat imenik pesmij.

Trombino stane z lahko umevnim navodilom: I. vrsta, jako fino poniklana, z 9 glasovi 3 gld. 50 kr.; II. vrsta, jako fino poniklana, z 18 glasovi gld. 6:50. — Trakovi z notami za prvo vrsto 30 kr., za drugo vrsto 860 50 kr. — Razpošilja po poštnem povzetju:

Henrik Kertész, Dunaj I., Fleischmarkt 18—901.

Styria=becikelni

novi modeli 1903

ki so sedaj najboljši in najimunitnejši fabrikat, veljajo samo 80, 100, 120 in 140 gold.

Na obroke (rate) prodajava po ugodnih pogodbah samo zanesljivim kupcem.

Dobre, že rabljene becikelne prodajava po 40 do 60 gold. 831

Brata Slawitsch v Ptuj.

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica v Ptuj.

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. **Jos. Kasimir** in v kopališču samem.

Pozor beciklisti, krojači šivilje!

Popravila becikelnov, šivalnih strojev in poljedelskih strojev se najbolje in najceneje izvršijo.

V zalogi imam vedno nove vsakovrstne dele (standteile) za stroje.

Prodajam poljedelske, gospodarske stroje na obrabo iz najboljših tovarn.

Sem temeljito izvežban mehaniker, ker služboval sem že v Ameriki in na Angleškem.

Tudi imam v zalogi vedno že rabljene in dobro ohranjene becikle od 30 gold. dalje.

S spoštovanjem **Anton Fink**

777 mehaniker v Ptuj, Postgasse šte. 59

Carl Hantich

državno izprašani nadlogar, gozdarski zemljemera in oblastveno potrjeni civilni zemljemerec v Mariboru

Priporočam se v zanesljivo izvrševanje vseh v geometrično in gozdarsko svrhu spadajočih del. 60 jim

4 pari čevljev za samo 2 gld. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje 1 par moških in en par ženskih modnih čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vsi 4 pari za 2 gld. 50 kr. Pri naročilu zadostuje dolgost. Pošilja se proti poštnemu povzetju. **Zaloga čevljev**

Jungwirth, Krakov 21. Poštni predal 29.
Neugajajoče se vzame takoj nazaj. 462

FRANZ SODIA 844

tovarna pušk (Gewehrfabrik in Ferlach Kärnten)

poroča izvrstne puške, kakor puške za šrot in kroglice, najizbornejša vrstitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane cenike s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah poštne prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval. Kdor bi mojim ne bil zadovoljen, tistemu ga zamenjam ali pa vrnem denar. Moja zaloga je jako velika.

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje

(Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . . 70 K — h

Singer Medium 90 " — "

Singer Titania 120 " — "

Ringschifchen . 140 " — "

Ringschifchen za

krojače . . 180 " — "

Minerva A 100 " — "

Minerva C za krojače in čevljarje . . . 160 " — "

Sowe C za krojače in čevljarje . . . 90 " — "

Cylinder Elastik za čevljarje 180 " — "

deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po

dogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 765

Erženova huba

Strpnivesi blizu Šmihela nad Pliberkom

po dogovoru iz proste roke **proda**. Kdor hoče

in po ceni kupiti, naj te redke prilike ne za-

radi. To posestvo obsega približno 7 hektarov, 3 are

59 kvadr. metrov polja, 1 hektar, 25 arov in

kvadr. metrov travnikov, 6 arov in 83 kvadratnih

etrov pašnikov, 7 hektarov, 37 arov in 67 kvadr.

etrov gozda, ter 7 arov in 12 kvadr. metrov stav-

nega prostora, skupaj 16 hektarov, 10 arov in 56

kvadratnih metrov.

Zanesljivi kupci so dobrodošli in se naj obrnejo

posestnico gospodično **Julijano Greiner** v

stovej gostilnici v Doberlivasi na Koroškem, kjer

jim razloži vse natančneje. 858

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1901 K 9,316.935-82

Vloge od 1. januarja 1902 do 31. decembra

1902 z obrestmi vred 3,169.459-11

K 12,486.394-93

Od tega je odračuniti:

Svote, katere so se od 1. januarja do 31. de-

cembra 1902 vzdignile K 2,677.843-72

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902 » 9,808.551-21

Hipotekarna posojila K 6,085.868-31

Mejnično stanje » 78.029-14

Posojila na vrednostne efekte » 20.601-83

Efektini zaklad » 2,919.611-—

Posestva » 184.000-—

Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo

pri kreditni zadrugi » 300.000-—

Vloge pri kreditnih podjetjih » 107.201-99

Stanje blagajne (kase) » 40.823-46

Glavni rezervni zaklad » 553.574-22

Posebni rezervni zaklad za kurzne diference » 298.150-69

Zaklad za penzije » 31.227-62

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se plača

rentni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejmejo.

Josef Goriupp

usnjar v Ptuj, Bürgergasse št. 11, od drav-
skega mosta navzgor.

Moja usnjarska obrt je najstarejša v celém mestu Ptuj, ker se

je že ustanovila v letu 1752.

Jaz kupujem konjske, goveje, svinjske in telečje

kože po najvišjih cenah.

Izdelujem tudi iz vsakovrstnih kož po najnovejši modi usnje

(leder) in zahtevam za to delo jako malo plačilo.

Priporočam tudi vsem čevljarjem mojo veliko zalogo vsakovrstnih

izdelanih kož in vseh v to stroko spadajočih reči, katere prodajam na

debelo in na drobno. Pismenim naročilom se takoj ustreže.

820 S spoštovanjem

Josef Goriup, usnjar v Ptuj, Bürgergasse št. 11.

G. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno

jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in ar-

hitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote

daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznano iz-

vrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovičnejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5. 744

Hans Wouk

vinski trgovec

v Poljčanah na kolodvoru (banhofu)

naznanja slavnemu občinstvu, posebno kmetovalcem in posestnikom, da je z dne 1. okt. otvoril v svoji hiši

trgovino z mešanim blagom.

Ima vsakovrstno špecerijsko, sukнено, platneno in galanterijsko blago ter železnino v obilni zalogi.

Blago je popolnoma novo in frišno ter se dobiva vse po najnižjih cenah.

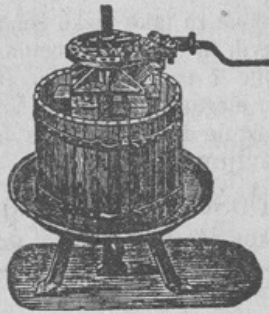
Kupuje tudi jajca in vsakovrstne druge poljske pridelke po najboljših cenah.

Na obilno prodajo in kupovanje se priporoča

Hans Wouk.

810

Vse stroje za poljedelstvo in vinore

Brizgalnice za sadno drevo z mešalom za mešanino iz bakra in tako, da se najedenkrat na dve cevi

brizgalnice (strealjke) za sadna drevje z natanko namerno petrolmešanico,

svetilnice na acetilenu da se ulove leteči hrošči

hidravlične stiskalnice za stiskalnice za vino in ovočje, s diferencijalnim pritiskom

stroje za drobljenje stiskanice,

čisto nove mline za grozdje,

nove priprave proti peronospori in za žvepljenje,

sesalke za vino, cevi za vino, kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo, kot

zbivalnike (trieure), mlatilnice, vitale (gepel) i. t. d.

razpošilja kot specialitete po najnižjih tovarniških cenah

IG. HELLER, DUNAJ

768

II., Praterstrasse 49.

Cenilniki zastoj in franško.

Dopisuje se v vsih jezikih

Sklepni račun

hranilnice (šparkase) mesta Ptujja

za leto 1902.

1. Bilančni konto glavnega zaklada.

2. Bilančni konto glavnega rezervnega zaklada

Aktiva.	a.-o. v.		Pasiva.	a.-o. v.		Aktiva.	a.-o. v.		Pasiva.	a.-o. v.	
	K	v		K	v		K	v		K	v
Hipotekarni posojilni konto	3386852	53	Konto vlog	4828398	99	Konto hranilničnih (šparkasnih) hiš:			Kot konto starega rezervnega zaklada:		
Mejnični konto	514880	70	Konto prenošenih obresti	17638	99	Saldo vrednosti	121800		Znesek za danes	2832	
Posojilni (Vorschuss) konto	8853	99	Rezerve za kurzne diference	9237	94	Efektni konto:	44515		Kot konto novega rezervnega zaklada:	54	
Konto posestev	178979	40	Konto rezervnega zaklada	15201	61	Efek. obrestni konto:	571	87	Znesek za danes		
Konto pridelkov	6789	77				Tekoče efektne obresti					
Splošni obrestni konto	90228	66				Vložni konto:					
Konto kurent	29936	23				Hranilne vloge pri lastnem podjetju	41815	37			
Konto tiskovin	800	—				Konto mestne hranilnice v Ptujju:					
Konto protestov	182	—				Tirjatev iz glavnega zaklada	15201	61			
Konto za koleke (štempelne)	28	76				Konto povišstva:					
Konto pro diversi (različne stvari)	225547	88				Efektna knjiga	7	—			
Konto povišstva	12400	—				Konto-kurent:					
Konlo efekt	387875	65				Zaostala plačila za stanovanje	1256	67			
Konto obrestnih efekt	4759	64				Konto „Vila Karl“:					
Eksekutivni konto	539	07				Saldo vrednosti	63600	—			
Valute in kuponi	65	54									
Kasa-konto	21757	71									
	4870477	53									
							288767	52		2887	

Promet kase se je vršil v 31.245 slučajih in je znašal K 20,603.296-98. Glavni dobiček je znašal v letu 1902 K 30.

Hranilnica (šparkasa) mesta Ptujja, dne 31. decembra 1902.

Ravnateljstvo.

Občinska hranilnica v Ormoži

(Gemeinde-Sparkasse in Friedau)

obrestuje vloge po 4 $\frac{1}{2}$ % in jih sprejema

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne in vsako nedeljo od 9. do 11 ure dopoldne.

Obresti se pripisujejo polletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobijo isti popolnoma 4 $\frac{1}{2}$ % obresti.

656

Ravnateljstvo.

Karl Penteker

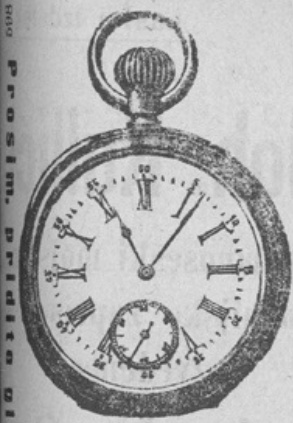
urar, srebrar in zlatar 598

glavni trg št. 1 Ptuj glavni trg št. 1 tik mesarja gospoda Luttenberger-ja priporoča svoje

ure, prstane, verižice za ure in uhanе.

Vse po najnižji ceni.

Za vse ure se jamči. Švicarske žepne ure iz nikelnа za

tri goldinarje in dražje. Srebrne žepne ure od 4 gold. 50 kr. naprej. Budilnice za 1 gold. 50 kr. in više. Vsa popravila se točno in hitro izvršijo in se za nje jamči.

Opozarjam še mojo bogato zalogo uhanov in prstanov iz srebra, zlata in drugih kovin. Srebrni prstani za zaročence od 40 kr. naprej.

Svarilo!

Naznanjam slavnemu občinstvu v Ptuj in v okolici, da I. ptujška mehanična delavnica za popravila šivalnih strojev, bicikelnov, glasbenih avtomatov in hišnih telegrafov ter delavnica za poniklanje ne nahaja več v Poštnih ulicah (Postgasse) št. 14, tudi ne več na Korijanskem trgu, ampak

809

Barvarskih ulicah (Färbergasse) št. 7.

Vsakovrstni deli za šivalne stroje se dobijo po najnižjih cenah.

Spoštovanjem Gertrud Spružina.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregradina bei Rehlitz-Sauerbrunn.

Pri slabem prebavljanju in njegovimi postranskimi posledicami, kakor pri kolcanju, pri zgagi, pri napenjanju želodca in sploh, ako se v človeku preobilo napravi kisline; ako 'ma čut, kakor da bi bil preveč napolnjen itd., se naj vzame na en kosček sladkorja 20 do 40 kapljic

A. Thierry-jevega balzama.

S tem se doseže, da takoj nehajo bolečine, da se ukrepi želodec in poneha kašelj. Ta balzam je tudi za zunanjo porabo ter vpliva na rane tako, da kmalu zacelijo in več ne skelijo.

Posebno naj se pazi na zeleno, v vseh državah zaznamovano varstveno znamko (marko) nuno in na zavitek, v katerega so vtisnjene besede Ich dien. Brez teh znamenj naj se vsako drugo tako zdravilo kot nepravdo sprejme.

Dobiva se ta balzam po pošti (frankirano) brez vsakih drugih stroškov, in sicer 12 malih ali pa 6 večjih steklenic za 4 krone, katere se morajo prej poslati.

Naslov je: Apotekar Thierry (Adolf), lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogiški-Slatini.

A. Thierry-jevo pristno centifolijev vlačilno mazilo

je najkrepkejšo vlačilno mazilo, katero s tem, da povzroči temeljito čiščenje, bolečine olajšuje in to še pri tako zastarelih ranah. To mazilo odstrani skoz omehčanje v rani se nahajajoča tuja telesa vsake vrste. S pošto 2 lončka 3 korne 50 vinarjev.

Apotekar Thierry (Adolf), lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogiški-Slatini.

Ogiblje naj se ponarejenja in pazi na gorjno na vsakem loščku vžgano varstveno znamko in firmo. 746

Veliko presenečenje!

Še nikoli take priloznosti.

500 kosov za samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena, 36 ur tekoča, precis. anker-ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, 1 mod. kravata za gospode, 3 fine žepne rute, 1 prstan za gospode z imit. zlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke, 1 eleg. broša za dame, 1 lepo žepno zrcalo, 1 usnjati mošnjček za denar, 1 žepni nožič, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za na prsa; vse iz double-zlata s patentovano zapono 1 lepi album s 36 slikami, 6 komadov smeh vzbujajočih predmetov za mlade in stare, 1 jako koristno navodilo za zlaganje pisem, 20 pisarniških predmetov in še 400 različnih predmetov, ki so jako potrebni. To vse skupaj z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, velja samo 1 gld. 80 kr. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej skoz Dunajsko razpošiljalnico

Ch. Jungwirth, Krakau f 14.

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Josef Pirich mlajši

usnjar v Ptuj št. 2 pri mostu

naznanja, da kupuje goveje, svinjske, konjske in telečje kože po najvišjih cenah.

Izdeluje vsakovrstne kože po najnovejši stroki in najceneje.

Priporoča svojo bogato zalogo domačega, vsakovrstnega usnja in drugih potrebščin za čevljarje na drobno in debelo. Pismena naročila se izvršijo točno,

Kdor poskusi pri meni kupiti enkrat, kupil bode rad večkrat.

776

Tovarna za opeko in peči F. P. Vidic & Comp. v Ljubljani

ponudi poljubne množine
zarezane strešne opeke (Strangfalz-Dachziegel)
rudeče in črne

in glinastih peči

v raznih barvah in oblikah.

Na željo pošljemo drage volje vzorce in nastavimo najnižje cene.
Solidna, dobra in točna postrežba.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj

zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

30

Zahtevajte

zastonj in franko
moj ilustrovani cenik z več
kot 500 podobami od
ur, zlatnine sreberne in muzikaličnega blaga.

Hanns Konrad
fabrika ur in razpošiljalnica
Brüx št. 194 (Češko).

510

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 34. 876

Vozičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch

770

v Ptuj.

Cena: 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kron.

Ceneje kot povsod!

Lastni izdelki

Joh. Kulic

kamnoseški mojster
sodnijsko zaprisežen
zvedenec

Celje-Gaberje št. 6

priporoča cenjenemu občinstvu na deželi svojo bogato zbirko najlepših nagrobnih spomenikov v vseh sienit-marmor in peknokamnatih vrstah po najnižjih cenah.

Prenovljanje starih nagrobnih spomenikov, kakor n. pr. pozlačenje starih napisov najlepše in najceneje.

Preračuni stroškov in narisi na zahtevanje zastonj in franko.

Dpomba. Tistim cenjenim odjemalcem, kateri se oznanilo tega lista sklicujejo, še posebej znižane cene.